

Андрій Віталійович Єрко – директор КЗ «Міський центр туризму, спорту і краєзнавства учнівської молоді Луцької міської ради»

Ірина Володимирівна Єрко – к. геогр. н., доцент кафедри туризму та готельного господарства Волинського національного університету імені Лесі Українки, м. Луцьк

Надія Вікторівна Мельник – к. геогр. н., доцент кафедри туризму Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», м. Ужгород

Роман Євгенович Качаровський – магістр географії, інженер II категорії навчальної лабораторії краєзнавчих атласів кафедри фізичної географії Волинського національного університету імені Лесі Українки, м. Луцьк

ВОЛИНСЬКА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ЯК

ТУРИСТИЧНИЙ ОБ'ЄКТ КРАЮ

Анотація. Зосереджено увагу на ролі бібліотечної системи Волинської області як туристично-рекреаційного потенціалу краю, зокрема наукових бібліотек. Виокремлено основну нормативну базу існування бібліотек в Україні. Зроблено акцент на дослідженні історії становлення Волинської державної обласної універсальної бібліотеки ім. Олени Пчілки. Детально досліджено структуру закладу та основні напрямки діяльності, що здатні сприяти її потенціалу як туристичного об'єкту краю. Відзначено проблемні моменти функціонування наукової бібліотеки та запропоновано шляхи їх вирішення.

Ключові слова: туризм, туристичні об'єкти, туристичні ресурси, бібліотека, наукова бібліотека, місто Луцьк, Волинська область.

А. В. Єрко, І. В. Єрко, Н. В. Мельник, Р. Е. Качаровський

ВОЛЫНСКАЯ НАУЧНАЯ БИБЛИОТЕКА КАК ТУРИСТИЧЕСКИЙ ОБЪЕКТ КРАЯ

Аннотация. Сосредоточено внимание на роли библиотечной системы Волынской области как туристско-рекреационного потенциала региона, в том числе научных библиотек. Выделена основная нормативная база существования библиотек в Украине. Сделан акцент на исследовании истории становления Волынской государственной областной универсальной библиотеки им. Елены Пчелки. Подробно исследована структура заведения и основные направления деятельности, способные содействовать ее потенциалу как туристического объекта края. Отмечено проблемные моменты функционирования научной библиотеки и предложены пути их решения. Ключевые слова: туризм, туристические объекты, туристические ресурсы, библиотека, библиотека, город Луцк, Волынская область.

A. Yerko, I. Yerko, N. Melnyk, R. Kacharovskiy

VOLYN SCIENTIFIC LIBRARY AS A TOURIST OBJECT OF THE REGION

Abstract. Attention is focused on the role of the library system of Volyn region as a tourist and recreational potential of the region, in particular scientific libraries. The main regulatory framework for the existence of libraries in Ukraine is highlighted. Emphasis is placed on the study of the history of the Volyn State Regional Universal Library. Olena Pchilka. The structure of the institution and the main activities that can contribute to its potential as a tourist attraction of the region are studied in detail. The problematic moments of functioning of the scientific library are noted and the ways of their solution are offered.

Keywords: *tourism, tourist objects, tourist resources, library, scientific library, Lutsk city, Volyn region.*

Туристична галузь будь-якої держави це поєднання багатьох функцій задля задоволення потреб туристів, зокрема й забезпечення дозвілля та розваг під час його подорожей. Бібліотеки є невід'ємною частиною цього туристичного комплексу. На теренах Волинської області діє розгалужена мережа бібліотек різних видів об'єднана в бібліотечну систему – понад 550 бібліотек [2; 4], різні за значенням (обласні, міські, районні, селищні, сільські), за змістом (універсальні, галузеві, міжгалузеві), за призначенням (публічні, зокрема спеціалізовані для дітей, юнацтва, осіб з фізичними

вадами; спеціальні (науково-дослідних установ, навчальних закладів, підприємств, установ, організацій тощо). Основні юридичні підстави їх функціонування визначені ЗУ «Про бібліотеки і бібліотечну справу»[3]. Його норми визначають *бібліотеку* як інформаційний, культурний, освітній заклад, де головним завданням якого є забезпечення інформаційних, науково-дослідних, освітніх, культурних та інших потреб користувачів бібліотеки. Перед бібліотека стоять важливі завдання у забезпеченні освітньо-культурного рівня населення та займають важливе місце в туристично-рекреаційному комплексі краю. Ці установи є серйозним джерелом знань і вагомим осередком пізнавального туризму, забезпечують дозвілля та відпочинок освічених туристів, дозволяють заглибитись у інформаційно-пізнавальний простір, почерпнути наукові здобутки інтелектуальної еліти Волинського краю [4-5; 8].

Питання діяльності бібліотек, зокрема наукової, досліджуються переважно істориками, культурологами, краєзнавцями. Водночас бібліотечну систему краю як туристичні об'єкти та їх туристично-рекреаційний потенціал у своїх працях досліджували Олійник Я. Б.[5], Черчик Л. М.[8], Міщенко О. В.[8], Єрко І. В.[4; 8], Чир Н. В., Качаровський Р. Є., Антипюк О. В.[4]. Дослідження наукової бібліотеки як туристичного об'єкту проводиться вперше.

Метою дослідження є вивчення історії становлення Волинської державної обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олени Пчілки, її структури закладу та основних напрямків діяльності, що створюють передумови існуванню потенціалу бібліотеки як туристичного об'єкту краю. Для досягнення мети вирішувались такі завдання: опрацювати правову базу та інформаційні ресурси, що визначають умови утворення та функціонування бібліотек; визначити основні функції та завдання наукових бібліотек в галузі рекреації та туризму; виокремити проблемні ділянки роботи закладу як об'єкту туризму.

В обласному центрі Волині – м. Луцьку зосереджено найбільші бібліотечні установи краю, зокрема тут на тихій вулиці в центрі міста, розміщується скарбниця наукових здобутків для потреб широких верств населення – *Волинська державна обласна універсальна наукова бібліотека ім. Олени Пчілки*. Це провідний просвітницький, культурний, науково-інформаційний центр області; найбільша публічна книгозбірня регіону; депозитарій краєзнавчих видань; інформаційний та науково-методичний центр для бібліотек Волині. Утворена рішенням (постановою) Волинського облвиконкому № 42 від 10 червня 1940 р. «Про організацію музеїв і бібліотек по Волинській області». В 1941 р. фонд складав понад 50 тис. прим., та нараховувалося понад 2 тис. читачів. У 1941–1943 рр. фонд бібліотеки було знищено. Відновлення книгозбірні У березні 1944 р., після визволення Луцька від німецько-фашистських загарбників, розпочалося відновлення установи та її фондів за рахунок видань з бібліотек Харкова, Миколаєва, Полтави, Москви, Ленінграду, Казані та ін. Першим повоєнним директором була Шевякова Марія Іларіонівна. У 1945–1957 рр. було одержано 40 тис. документів російськомовної літератури. У 1967 р. бібліотека отримала статус універсальної наукової, була сформована нової структури з типовими штатами. Фонди бібліотеки налічували 200 тис. примірників. До 1978 р. бібліотека знаходилася в будівлі монастиря бернардинів (проспект Волі, 2), що є пам'яткою архітектури XVIII ст., а з травня 1978 р. у новому сучасному п'ятиповерховому приміщенні по вул. Шопена, 11, споруджене за типовим проектом (головний архітектор А. Я. Бідзіля, головний інженер В. М. Вільде). Загальна площа становить – 5,5 тис. м², проектна потужність приміщення – 500 тис. томів. Бібліотека має двоярусне книгосховище з системою вентиляції, транспортерами, ліфтом, підйомником, актову залу на 120 місць. У 1991 р. відповідно до постанови Ради Міністрів України установі присвоєно ім'я Олени Пчілки. У 2011 р. біля приміщення бібліотеки

встановлено пам'ятник Олені Пчілці (автор – засл. художник УРСР М. Н. Обезюк) [1; 6-7].

Структура бібліотеки складається з 12 відділів: *зберігання основного фонду* (забезпечує збереження літератури та надає її для використання у відділах обслуговування. Тут є фонд *рідкісних і цінних видань, колекції подарованих видань, обмінний фонд*. Працює сектор гігієни і реставрації, який здійснює палітурні роботи); *міського абонементу* (здійснює обслуговування літературою з різних галузей знань шляхом видачі її додому жителям м. Луцька. В структуру відділу входить сектор зведеного статистичного обліку, реєстрації читачів і контролю, який проводить електронну реєстрацію та щорічну перереєстрацію користувачів, видає ламіновані читацькі квитки). *літератури з питань мистецтва* (зосереджує в своїх фондах нотно-музичні видання, альбоми, книги та періодичні видання з мистецтвознавства. Створює електронну базу даних нот та аудіовізуальних матеріалів); *науково-методичний відділ* (спрямовує свою діяльність на допомогу розвитку і збереженню бібліотечних ресурсів, професійному зростанню кадрів бібліотек регіону. Користувачі бібліотеки одержать у відділі літературу з бібліотекознавства, методико-бібліографічні матеріали); *комплектування фонду*(займається поточним комплектуванням та докомплектуванням бібліотечного фонду і забезпечує його облік. Веде електронну інвентарну книгу, здійснює передплату періодичних видань в ЕБД Комплектатор); *обробки літератури і організації каталогів* (здійснює наукову і технічну обробку документів, організацію читацьких і службових каталогів, електронну базу даних книг); *інформаційно-бібліографічний* (допомагає користувачам отримати інформацію про наявність у фонді конкретного документу, підібрати літературу за темами, галузями знань, виконує бібліографічні довідки з використанням електронних баз даних, Інтернету. Створює електронну базу даних періодичних видань та статей із них, веде систематичну картотеку статей); *виробничої літератури*

(обслуговує виданнями з питань промислового та сільськогосподарського виробництва, будівництва, транспорту, зв'язку, торгівлі, служби побуту, тощо. Створює електронну базу даних статей із журналів. При відділі працює клуб «Волинська бджілка»); *документів іноземними мовами* (пропонує користувачам видання 91 мовою, зокрема, польською, німецькою, англійською, французькою, іспанською, італійською. Є довідково-бібліографічний апарат відділу, в т.ч. електронна база даних. У структурі відділу інформаційний центр «Вікно в Америку»); *автоматизації і комп'ютерних бібліотечних технологій* (впроваджує автоматизацію бібліотечних процесів, забезпечує технічне обслуговування комп'ютерної мережі. У його структурі: *Інтернет-центр*– створений за сприяння Посольства США в Україні. Надається доступ користувачам бібліотеки до ресурсів мережі Інтернет, консультації щодо пошуку інформації. *Тренінг-центр* – створений у рамках програми «Глобальні бібліотеки «Бібліоміст-Україн». Здійснюється навчання для бібліотекарів з питань упровадження нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернету, проводяться тренінги для користувачів з основ комп'ютерної грамотності та роботи в мережі Інтернет, забезпечується вільний доступ до Інтернету у визначені дні); *читальних залів* (надає користувачам документи суспільно-політичної тематики, з економіки, психології, педагогіки, природознавства, літературознавства, художні твори. Працюють сектор періодичних видань, пункт доступу громадян до *інформації органів державної влади (ПДГ)*. Ведеться електронна база назв періодичних видань, передплачених бібліотеками м. Луцька); *краєзнавчої роботи* (формує краєзнавчий фонд та фонд місцевих видань, веде зведений краєзнавчий каталог. Видає щорічний «Календар знаменних і пам'ятних дат Волині», щоквартальний поточний бібліографічний покажчик «Літера про Волинь», інші бібліографічні посібники. Організовує електронні бази даних «Краєзнавство» та «Історична Волинь») [1; 6-7].

Значну увагу заклад надає формуванню бібліотечного фонду, його належному збереженню, розкриттю та використанню. На 01.01.2020 р. бібліотечний фонд становить 806 212 прим., з них книг – 571 590 прим. Бібліотека передплачувала 309 назв періодичних видань (216 журналів, 93 газет, у т.ч. 16 назв періодики – іноземними мовами). В електронному каталозі книг зареєстровано 35 871 записів документів. Послугами бібліотеки щорічно користуються від 35 до 50 тис. відвідувачів[1-2; 6-8].

Як методичний центр області бібліотека проводить обласні семінари, тренінги, практикуми. Бібліотека була базою всесоюзних семінарів, конференцій у 1975, 1981, 1983, 1984, 1988 роках. Значним внеском у розвиток бібліотечної справи Волині були також науково-практичні конференції: «Олена Пчілка і Волинь» (1999), «Минуле і сучасне Волині та Полісся. Розвиток бібліотечної справи в краї» (2005), «Олена Пчілка і родина Косачів в історії інтелектуальної еліти України та Волині» (2009); Міжнародний семінар для випускників програм академічних обмінів Американського уряду «Медіа у процесі політосвіти та міжкультурного діалогу» (2008), Всеукраїнський семінар «Інформаційні технології “відкривають” «Вікно в Америку» (2008). У 2018 р. до 100-річчя бою під Крутами відбулася історична година «Жар і холод січня 1918-го». На відзначення 170-річчя від дня народження української письменниці, етнографа, фольклориста, громадської діячки Олени Пчілки та 70-річчя з часу створення Колодяжненського літературно-меморіального музею Лесі Українки 25–26.06.2019 р. було проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Олена Пчілка, Леся Українка і родина Косачів в історії української та світової культури». На допомогу бібліотекам області видаються методико-бібліографічні матеріали, біобібліографічні покажчики, присвячені спадщині Олени Пчілки, Лесі Українки, Василя Слапчука, Йосипа Струцюка, Василя Гея, Олекси Ошуркевича, Петра Маха, Володимира Рожка, Григорія Гуртового та ін [1; 6-7].

Наукова бібліотека має потужний туристично-рекреаційний ресурс. Наявні фондові матеріали, зокрема й електронні та оцифровані, а також колекція іноземних видань здатні зацікавити будь-якого вибагливого науковця своєю різноманітністю, чіткою структуризацією, палітрою різних наукових точок зору. Велика ресурсна база періодичних видань, зокрема наукового та технічного профілю, дозволяє відтворити потенційному туристу всю хронологію подій із заданої тематики. Чіткі і цікаві тематичні підбірки наукових, науково-пізнавальних та інформаційних видань, що представлені на тематичних виставках та наукових заходах дозволяють істотно полегшити дослідження туристам зацікавленим науковими пошуками та пізнанням свого краю. Інформаційні бази та електронні каталоги дозволяють покращити обмін інформацією на великі відстані. Заклад є досить потужним центром краєзнавчої роботи, що сприяє розвитку пізнавального туризму.

Нині бібліотека має ряд проблемних питань, що необхідно вирішити: провести ребрендинг бібліотечних приміщень; розширити експозицію, постійно її оновлюючи новими закордонними джерелами, залучивши до її створення студентську молодь та наукову еліту краю; проводити віртуальні періодичні тематичні виставки, де відображати значні події у житті територіальних громад, Волині, держави; розширити інформаційну базу за рахунок спеціалізованих електронних іноземних видань; створити сайти або розділи сайтів, де буде відображена інформація про бібліотеку кількома мовами світу та наявні 3D тури читальними залами закладу; посилити рекламно-інформаційну роботу про проведення певних навчальних навчально-виховних, наукових та інших заходів на базі бібліотеки.

Висновок. Потужна організаційна структура бібліотеки дозволяє проводити широкий спектр наукових та просвітницьких заходів, що безумовно є цікавими для широких мас громадян, науковців та туристів. Проведення численних наукових конференцій дозволяє залучити міжнародну наукову спільноту та людей (зокрема й туристів), що цікавляться

здобутками видатних людей краю до широкого пізнання історико-культурної, наукової та мистецької спадщини Волині. Будучи найбільш потужною бібліотекою краю вона безумовно є досить привабливим туристичним об'єктом регіону, оскільки має можливість надання широкого спектру освітньо-просвітницьких та науково-дослідних послуг. Маючи серйозну матеріальну базу та потужні фонди вона здатна забезпечити найвибагливі потреби культурного дозвілля туриста, створити передумови повернутися сюди знову. Волинська державна обласна універсальна наукова бібліотека ім. Олени Пчілки є вагомим і привабливим туристичним об'єктом Волині, що робить акцент на пізнавальному, культурному та науковому видах туризму, покращуючи імідж краю.

Література

1. Волинська державна обласна універсальна наукова бібліотека імені Олени Пчілки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ounb.lutsk.ua/history.html>
2. Головне управління статистики у Волинській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua>.
3. Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» від 27.05. 1995 року N 32/95-ВР // Відом. ВРУ (ВВР), 1995, N 7, ст.45
4. Качаровський Р. Є., Єрко І. В., Чир Н. В., Антипюк О. В. Бібліотечна система Волинської області як об'єкти туристичної інфраструктури // Матеріали IV Міжнародної наук.-практ. Інтернет-конф. «Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів» (м. Луцьк, 09–10 квітня 2020 р.) / за ред. Ю. М. Барського, С. О. Пугача. – Луцьк, 2020. – С.95–98.
5. Олійник Я. Б., Єрко І. В. Суспільно-географічне дослідження туристичної інфраструктури Волинської області : монографія – Луцьк : ПрАТ «Волинська обласна друкарня», 2014. – 164 с.
6. Українська бібліотечна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ube.nlu.org.ua>
7. Управління культури, з питань релігій та національностей [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://voladm.gov.ua/category/upravlinnya-kulturi-z-pitan-religiy-ta-nacionalnostey/1/>
8. Черчик Л. М., Міщенко О. В., Єрко І. В. Туристично-рекреаційний комплекс Волинської області: передумови розвитку : монографія. Ч. 1 / Л. М. Черчик, – Луцьк : Східн. нац. ун-тет імені Лесі Українки , 2014. – 128 с.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. Г.С. СКОВОРОДИ
КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ І МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГЕОГРАФІЇ
ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД "ХАРКІВСЬКИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО-
МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ТУРИЗМУ"**

ГЕОГРАФІЯ ТА ТУРИЗМ

**Матеріали ІV Всеукраїнської
науково-практичної Інтернет-конференції
Харківського національного педагогічного університету
ім. Г.С. Сковороди
(26 лютого 2021 р., м. Харків)**

**Харків
2021**

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди
Кафедра географії і методики викладання географії
Обласний комунальний заклад Харківський організаційно-
методичний центр туризму"**

ГЕОГРАФІЯ ТА ТУРИЗМ

**Матеріали ІV Всеукраїнської
науково-практичної Інтернет-конференції
Харківського національного педагогічного університету
ім. Г.С. Сковороди
(26 лютого 2021 р., м. Харків)**

**Харків
2021**

УДК: 338.48:911: 322: 314.1: 37:502:551:63: 504:379.852

Редакційна колегія:

А.В. Губа – д.пед.н, професор кафедри суспільно-правових дисциплін і менеджменту освіти Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди;
Лоцман П.І. – к.г.н, доцент кафедри географії та методики викладання географії Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди;
В.В. Піткевич – к.і.н, доцент, завідувач кафедри географії та методики викладання географії Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди;
Ю.І. Муромцева – к.е.н., доцент кафедри географії та методики викладання географії Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди.
С.В. Некос – к.г.н, доцент кафедри географії та методики викладання географії Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди;
В.Д. Холодок – к.наук з держ управління, директор обласного комунального закладу "Харківський організаційно-методичний Центр Туризму".

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди
протокол № 2 від 10.03.2021*

Географія та туризм: Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди (26 лютого 2021 р., м. Харків) / за заг. ред. Лоцмана П. І. Харків: ХНПУ ім.Г.С.Сковороди, 2021. – 295 с.

У збірнику представлено матеріали, присвячені актуальним питанням сучасної географічної науки та туризмознавства.

Розглянуто освітні тенденції і проблеми дистанційного навчання у галузях географії, краєзнавства та туризму, проблеми природокористування, екологічної безпеки, фізичної та економічної географії, висвітлено питання про стан і розвиток туризму в світі та Україні, в т.ч за умови карантинних обмежень, туристичних ресурсів, природної та культурно-історичної спадщини України.

Для викладачів, аспірантів, магістрів, студентів вищих навчальних закладів.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, наявність плагіату, імен власних та інших відомостей.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди, 2021

ЗМІСТ

Розділ 1. Нові виклики та тенденції освіти у галузі географії, краєзнавства та туризму

Покляцький С. А. ІНФОГРАФІКА В ДИСТАНЦІЙНІЙ ГЕОГРАФІЧНІЙ ОСВІТІ ТА НАУЦІ 7

Донченко Л. М., Зав'ялова Т. В., Іванова В. М., ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ГЕОГРАФІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ФАХІВЦЯ-ГЕОГРАФА 12

Непша О. В. РОЛЬ І МІСЦЕ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ГЕОГРАФІЇ 18

Прохорова Л. А., Гришко С.В., Непша О.В. ЕКОЛОГІЧНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З ГЕОЛОГІЇ ТА ГЕОМОРФОЛОГІЇ ГЕОГРАФІВ-БАКАЛАВРІВ 26

Муромцева Ю.І. ПЕРЕВАГИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ 31

Ємельянова Є. С., РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ФРАНЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМУ 39

Жилін С. В. ПОЗАКЛАСНА РОБОТА ПО ВИВЧЕННЮ РІДНОГО КРАЮ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ 44

Резенькова М. С. ВИКОРИСТАННЯ КРАЄЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В КУРСАХ ШКІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ 49

Розділ 2. Географічні проблеми сталого розвитку та екологічної безпеки

Царик Л. П., Царик П. Л., Кузик І. Р. ОЦІНКА ПРИРОДНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРИМІСЬКОЇ ЗОНИ МІСТА ТЕРНОПІЛЬ 54

Проценко Н. М. ФОРМУВАННЯ ОЦІНКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В РЕГІОНАЛЬНІЙ ПОЛІТИЦІ 62

<i>Курганевич Л. П., Хавень В. В.</i> , ВИКОРИСТАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ПІД ЧАС АНАЛІЗУ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ВОДИ	66
<i>Лоцман П. І.</i> , ІНТЕГРАЦІЯ ТА РОЗВИТОК ЛАНДШАФТНОЇ ЕКОЛОГІЇ	69
<i>Дидів І. Б., Дидів А. І.</i> , ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНИХ ВПЛИВІВ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ	74
<i>Дьячкова А. В., Непша О. В.</i> АНАЛІЗ ВІТРОЕНЕРГЕТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІЇ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ З МЕТОЮ РОЗВИТКУ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ	81
<i>Тугова А.С., Непша О. В.</i> ВИКИДИ ЗАБРУДНЮЮЧИХ РЕЧОВИН В АТМОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ	85
<i>Прохорова Л. А., Челебієва Е.М.</i> ГЕОГРАФІЧНЕ ПОШИРЕННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ ГЕОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ТЕРИТОРІЇ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	92
<i>Онїкєєнко М. В.</i> ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ПРОМИСЛОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ	97
Розділ 3. Проблеми фізичної географії	
<i>Прохорова Л. А., Стегареску Х. І.</i> , ОСОБЛИВОСТІ ГЕОЛОГО-ГЕОМОРФОЛОГІЧНОЇ БУДОВИ БЕРДЯНСЬКОЇ КОСИ ПІВНІЧНОГО УЗБЕРЕЖЖЯ АЗОВСЬКОГО МОРЯ	102
<i>Слівінський Я. С., Гришко С. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ ЕКЗОГЕННИХ ГЕОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ТЕРИТОРІЇ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ	106
<i>Прилуцький С. П., Сажнев М.Л.</i> ПОШИРЕННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ ЕКЗОГЕННИХ ГЕОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ТЕРИТОРІЇ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ	115
<i>Сидоренко Т. В., Гришко С. В.</i> ОСНОВНІ РИСИ ГЕОЛОГО-ГЕОМОРФОЛОГІЧНОЇ БУДОВИ КОСИ АРАБАТСЬКА СТІЛКА	123
<i>Чонка Д. В., Непша О. В.</i> КОРОТКИЙ ІСТОРИКО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ОПИС ДОСЛІДЖЕНЬ АЗОВСЬКОГО МОРЯ З ДАВНІХ ЧАСІВ ДО ПОЧАТКУ ХІХ СТ.	127

Розділ 4. Соціально-економічні та демографічні проблеми сучасності.

- Гукалова І. В.* КОМПОНЕНТ СПРИЙНЯТТЯ МІСТ В ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ ЇХ РОЗВИТКУ 135
- Муромцева Ю.І.* НАДСМЕРТНІСТЬ ТА ЇЇ ВИМІРЮВАННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19 140
- Макаренко П. О.* СТРУКТУРА ТА ДИНАМІКА ВИДОБУВАННЯ ЕНЕРГОРЕСУРСІВ В УКРАЇНІ 154
- Клиновий Д. В., Петровська І. О.* ФІНАНСИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК ОСНОВА ДЛЯ СТАЛОГО ГОСПОДАРЮВАННЯ 160

Розділ 5. Історико-культурна спадщина та рекреаційно-туристичний потенціал України

- Льницька-Гикавчук Г. Я.* ДОСЛІДЖЕННЯ АРХІТЕКТУРНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ 170
- Бойко З. В., Горожанкіна Н.А.* ВИДИ ТА РОЗМІЩЕННЯ АРХІТЕКТУРНИХ ПАМ'ЯТОК НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ 173
- Єрко А. В., Єрко І. В., Мельник Н. В., Качаровський Р. Є.* ВОЛИНСЬКА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ЯК ТУРИСТИЧНИЙ ОБ'ЄКТ КРАЮ 180
- Бенедюк В. В., Качаровський Р. Є., Антипюк О. В.* ШКІЛЬНІ МУЗЕЇ КОВЕЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЯК ОБ'ЄКТИ КРАЄЗНАВСТВА 189
- Скабара Р. М.* ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ МУЗЕЙНОГО ФОНДУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ У ТУРИЗМІ 198
- Комісарова І.М.* РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МАРІУПОЛЬСЬКОЇ ОТГ 202
- Чижевська Л. Т., Карпюк З. К., Качаровський Р. Є., Павлушенко М. О.* ОБ'ЄКТИ ПЗФ БАСЕЙНУ Р. СРІБНИЦЯ ЯК РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНУ 210

- Лапченко А.С.* СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ ЕКОТУРИЗМУ В УКРАЇНІ. 216
- Бойко О. В.* МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ МІСТ УКРАЇНИ 224
- Розділ 6. Тенденції розвитку туристичної галузі в Україні й світі**
- Смирнов І. Г.* РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ: ВТРАТИ, ПОШУКИ ТА НАДБАННЯ (ДОСВІД УКРАЇНИ) 227
- Крупіца І. В., Байрачна О. К.,* ГАСТРОНОМІЧНІ ПОДОРОЖІ В СВІТІ ТА УКРАЇНІ ЯК ЧИННИК РЕГІОНАЛЬНОГО ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ 239
- Фастовець О.О.* ГАСТРОНОМІЧНИЙ ТУРИЗМ ЯК ТРЕНД НА РИНКУ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ УКРАЇНИ 242
- Мендерецький В. В., Белінська М. М.* ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ НА ТЕРИТОРІЇ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ 246
- Ткаченко Т. Г., Жукова Г. А.,* ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ ХАРКІВСЬКОГО РЕГІОНУ 252
- Піткевич В. В.* ТУРИСТИЧНІ ПОХОДИ НА БАЙДАРКАХ ПО РІЧЦІ СІВЕРСЬКИЙ ДОНЕЦЬ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ. 257
- Поручинська І.В., Поручинський В.І., Слащук А.М.* ГЕОГРАФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СПОРТИВНО-ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ В СВІТІ 265
- Сінцов М. О., Ліганенко М. Г.* ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКСТРЕМАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ТА ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ 272
- Ткаченко Т. Г., Бутенко Т.А.* ПОПУЛЯРНІСТЬ ОКРЕМИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ 279
- Ліганенко М.Г., Давидова Д. Б.,* ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ АНТАЛІЙСЬКОГО УЗБЕРЕЖЖЯ 283
- Дащук Ю. Є.,* ГЛЕМПІНГ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМОК РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ 291

Наукове електронне видання

ГЕОГРАФІЯ ТА ТУРИЗМ

**Матеріали IV Всеукраїнської
науково-практичної Інтернет-конференції
Харківського національного педагогічного університету
ім. Г.С. Сковороди
(26 лютого 2021 р., м. Харків)**

Матеріали подаються в авторській редакції. За зміст і фактологію
відповідальність несе автор.

**Відповідальний за випуск Муромцева Ю.І.
Комп'ютерна верстка: Муромцева Ю.І.**

Ум. друк. арк. 12,77

Державний вищий навчальний заклад

Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди

м. Харків, 61002

вул. Алчевських, 29.